

— складання тематичних кросвордів. Вимога розробляти кросворди з кількістю слів не менше 20 змушує студентів використовувати як посібники, так і додаткові джерела (економічні словники, періодичні видання);

— складання закритих тематичних тестів. Самостійно формулюючи можливі варіанти відповідей, студент одночасно краще розуміє сутність питання, активізує свою пізнавальну діяльність.

Залежно від якості виконаної роботи студент додатково отримує 5—10 балів.

Підготовка і захист реферату оцінюється в 10 балів за умови виконання певних вимог:

— обсяг роботи — 6—7 сторінок надрукованого на комп'ютері тексту;

— структура роботи:

— актуальність теми (1 стор.);

— аналіз існуючих проблем з досліджуваних питань, визначення недоліків у практиці діяльності певної організації (підприємства) з використанням ілюстративного матеріалу (статистичних даних, схем, діаграм (3—4 стор.);

— розробка пропозицій щодо усунення виявлених недоліків, визначення шляхів вдосконалення, поліпшення існуючого положення (2 стор.);

— висвітлення цікавого зарубіжного досвіду з досліджуваної теми та можливостей його використання у практиці роботи вітчизняних підприємств з обґрунтуванням доцільності та ефективності запропонованих заходів (1—2 стор.);

— список використаної літератури.

Така конкретизація вимог щодо написання реферату підвищує ефективність засвоєння матеріалу, виключає можливість отримати готовий реферат з джерел Інтернету.

І. А. Козак, канд. екон. наук, доцент кафедри інформаційних систем в економіці

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Існує і застосовується два основних види науково-дослідної роботи студентів (НДРС):

1) навчальна науково-дослідна робота студентів, що передбачена діючими навчальними планами. До цього виду НДРС можна віднести реферати, курсові роботи, дипломні роботи;

2) науково-дослідна робота понад вимоги, що ставляться навчальними планами. Основними формами НДРС, виконуваної у позанавчальний час, є студентські лабораторії та гуртки, участь у наукових конференціях, участь у внутрішньовузівських і всеукраїнських конкурсах наукових робіт та олімпіадах.

Друга форма НДРС є найбільш ефективною для розвитку дослідницьких і наукових здібностей студентів, а також для поглибленого вивчення студентами певних навчальних дисциплін. З одного боку, студент за власним бажанням, у вільний від занять час, під керівництвом обраного ним викладача, займається проблематикою, яка його зацікавила. З іншого боку, за таку науково-дослідну роботу студент отримує додаткові бали з відповідної дисципліни в процесі поточного контролю знань (за систематичність та активність роботи), що є для нього додатковою мотивацією.

Наукова робота студентів збагачує і доповнює навчальний процес. Таким чином посилюється мотивація студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року. Також підвищується ефективність роботи викладацького складу.

Кафедра інформаційних систем в економіці на протязі останніх років успішно використовує цілий ряд форм НДРС, що не передбачені навчальними планами, а саме:

1. Вже п'ять роки поспіль кафедрою проводиться Всеукраїнська студентська наукова конференція «Проблеми впровадження інформаційних систем і технологій в економіці та бізнесі», в якій беруть участь студенти з багатьох ВНЗів. (Так, наприклад, тези на останню конференцію надіслали 78 учасників з 20 ВНЗів України www.ise.kiev.ua/report04.htm). Важливим здобутком конференції є видання збірника тез доповідей.

2. Також чотири роки в стінах КНЕУ кафедрою проводилась Всеукраїнська студентська олімпіада з інформаційних систем і технологій (в останній взяли участь 76 учасників-переможців першого етапу олімпіади з 36 українських ВНЗів www.ise.kiev.ua/report_oli04.htm).

3. Щорічно студенти беруть активну участь у науковій студентській конференції ВНЗ за секцією «Інформаційні системи в економіці».

4. Студенти, підготовлені викладачами кафедри, приймають участь у міжнародних наукових конференціях.

5. У 2002 році при кафедрі створено студентську наукову лабораторію, в рамках якої студенти займаються науковими дослідженнями за обраними тематиками та розробкою інформаційних систем. Так, останньою розробкою лабораторії стало

створення електронного магазину для видавництва КНЕУ — www.publish.kneu.kiev.ua, який включає клієнтську та адміністраторську частину і дозволяє здійснювати замовлення на книги видавництва через Інтернет з розрахунком вартості доставки, знижок постійним покупцям тощо.

Існують і певні проблеми у організаційному забезпеченні НДРС. Так, на кафедрі на сьогодні відсутнє приміщення для науково-дослідної лабораторії. У зв'язку з цим ускладнена як робота, так і збереження напрацьованих результатів.

В. Г. Козак, канд. екон. наук, доцент кафедри
обліку базової підготовки КНЕУ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Розглядаючи бухгалтерський облік як дисципліну, що на практиці забезпечує інформацією усі структурні підрозділи підприємства, а на загальнодержавному рівні — і урядові структури, необхідно сформулювати інші вимоги до викладення цієї дисципліни, ніж до будь-яких інших економічних дисциплін. Адже бухгалтерський облік, як «мова бізнесу», має чітко інформувати про стан справ на даному підприємстві на підставі одержаної облікової інформації.

Потрібно, нарешті, відмовитися від стереотипу, що бухгалтер є звичайним збирачем, «фіксатором» інформації. На сьогодні потрібно усвідомити, що бухгалтер підприємства не тільки збирає інформацію, але і групує, обробляє її та передає для прийняття управлінських рішень (а часто генерує вже готові управлінські рішення).

Бухгалтерський облік має стати єдиною інформаційною базою для усіх видів звітності, як свого часу було зазначено у Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», і надавати можливість конкретизувати інформацію, вміщуючи її у гармонізовану систему цифр.

У свою чергу, тлумачення «податкового обліку» як окремого виду обліку і, відповідно, окремою обліковою дисципліною є методологічно не вірним.

Автономність системи податкового обліку, не пов'язаного з бухгалтерським, створює передумови для викривлення даних про об'єкт оподаткування, призводить до маніпулювання первинною документацією, поглиблює тінізацію економіки.